

felig, at det ligefrem vilde have været Regjeringen, og navnlig den høitærede Udenrigsminister, meget kjær at see, at Udvalget i en saadan Grad var gaaet ind paa denne Forudsætning. Jo mere det maatte være Tilfældet, som ogsaa af den høitærede Minister er udtalt, at Misforstaaelser i høj Grad gjøre sig gjældende om, hvad der herfra efterstræbes, som endogsaa gjøre sig gjældende i den Grad, at de bane sig Vej herfra, og jeg troer vist ikke at feile ved at sige til Udlandet (Hør!), og virke skadeligt og forstyrrende ind paa Forholdene, med desto større Glæde forekommer det mig, at Ministeren maatte have modtaget Udtalelser af denne Art, og med sin Veltalshed fremhævet, hvor langt det er fra, at disse Misforstaaelser have nogen Grund, eller at en Stræben efter et Gider-Danmark, et Danmark med en særegen Constitution for Danmark og Slesvig, virkeligt nu betragtes som Noget, der efterstræbes eller factisk skal kunne gjenneføres. Han vilde deri have saa stærke Argumenter for denne Mening, at han vistnok umegteligt ville kunne rydde alle Misforstaaelser af denne Art tilside; thi Fællesforfatningen er jo dog ligefrem en Ophævelse af en saadan Tingenes Orden, der skulde gaae ud paa en særegen constitutionel Forsætning for Danmark og Slesvig, og som man ofte har sagt, en Støden bort af Holsteen. Jeg troer altsaa, at dette vilde være bleven modtaget med stor Paaskjønnelse, og det har overrasket mig at høre de Udtalelser, at ogsaa det, at herfra tales om Fællesforfatningen, kunde fremkalde Vanfæligheder, navnlig med Hensyn til Udlandet, idet det er blevet sagt, at dette er det, som man ikke ret gjerne vilde byde ved. Det er vistnok saaledes, at Stillingen bliver vanfælig, naar den er af den Bessaffenhed, at, hvis der viser sig en Beredvillighed til at gaae ind paa Fællesforfatningen, saa siges dette at fremkalde Vanfæligheder, og, hvis der ikke vises en Beredvillighed dertil, saa siges dette ligeledes at fremkalde Vanfæligheder, fordi man saa siger, at der skulder sig Noget derunder, at der er andre Hensyn tilstede, man efterstræber noget Andet, som man ikke vil frem med. Er denne Vej saaledes vanfælig, saa er det naturligt, at det udtales og be-

stemt fremhæves, at der maa komme en aaben og ligefrem Udtalelse fra Regjeringens Side, som kunde gjøre en Ende derpaa. Den høitærede Finansminister har fremhævet, at det var af Bigtighed at gjøre en Ende paa den Krig, som fortærede Kræfterne blandt os selv, og at han vilde ønske, at Mange i Rigsdagen ville med Beredvillighed istedetfor nødtvunget eller uvilligt gaae ind paa det, som Regjeringen bød. Jeg vil sige dertil, at man burde prøve paa at byde noget Gvadsomhelst, grundet paa en simpel og aaben Udtalelse af Forholdene, saaledes som Regjeringen opfattede dem, og, dersom der da skulde vise sig en Modstand, saa kunde man sige, at en saadan Mangel paa Beredvillighed til at tage, hvad der dog er det mulige, hvad der kan udføres fra Rigsdagens Side, var tilstede. Saalænge derimod Ordene indskrænke sig til at være af den Bessaffenhed, som det af den høitærede Udenrigsminister igaar er sagt, at Regjeringen vil ikke sige, at det ikke skulde komme, og den vil heller ikke sige, at det skulde komme (Hør!), da kunne disse Ord upaatvivlelig være meget forsigtige, men de ere meget lidet oplysende (Flere Stemmer: Ja!). Regjeringen forbeholder sig at gaae sin Vej; men det var da vist ogsaa naturligt, at den indrømmede Rigsdagen Frihed til at søge at gjøre sig klar, hvilken Vej den bør gaae (Hør!). Saavist som det nu er, at den allerhøieste Kundgjørelse af 28de Januar indeholder to Tanker, den ene den, at der skal indrømmes Hovedleddene af det danske Monarchie en vidt udstrakt Selvstændighed i deres egne Anliggender, den anden den, at denne Selvstændighed dog ikke skal gaae saa vidt, at den kan opløse Statens indre Sammenhold, ligesaavist er det ogsaa, at der er to forskjellige Veie, som man kan betrede, den ene den, at man kan udvikle de særskilte Interesser og Leddenes indre Selvstændighed til en stor Styrke og stille det i Spidsen, den anden Vej den, at man kan stille Statens Sammenhold i Spidsen og fastholde det fremfor noget andet. For os er Veien til Sammenhold den, som maa ligge os meest paa Hjerte; thi her troer jeg, at Tiden kunde være til at tale om, at man har Statsgæld tilfælles, hvilket blev udviklet